

Vydanie: B	Protikorupčný program SAŽP	Platí od: 25.06.2021
Zmena č.: 0		Strana 4 z 10

1 ÚVODNÉ USTANOVENIA

1.1 Účel vydania

Slovenská agentúra životného prostredia (SAŽP) vydáva Protikorupčný program SAŽP v súlade s Protikorupčným programom Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, ktorý bol vypracovaný v súlade s uznesením vlády Slovenskej republiky č. 585/2018 z 12. decembra 2018, ktorým bola schválená Protikorupčná politika SR na roky 2019–2023 (ďalej „Protikorupčná politika SR“).

Zavedením protikorupčného programu sa vytvára základ účinného a efektívneho predchádzania korupcii a boja proti nej. Je nevyhnutné poznať korupčné riziká, ktorým by mohli byť alebo sú vystavení zamestnanci SAŽP.

PKP SAŽP vychádza zo schválenej Protikorupčnej politiky SR, zohľadňuje požiadavky štandardov podľa normy ISO 37001 Systémy manažérstva proti korupcii a tiež informácie získané z dotazníkového prieskumu o možných korupčných rizikách v SAŽP, ktoré boli podkladom k spracovaniu dokumentu RKR v SAŽP.

Adresátmi PKP SAŽP sú všetci zamestnanci SAŽP. Jeho účel je poskytnúť im súbor konkrétnych krokov na predchádzanie korupcii, najmä prostredníctvom riadenia korupčných rizík a zmenšovania priestoru na ich vznik a existenciu.

Aktuálne znenie PKP SAŽP sa nachádza na webovom sídle SAŽP na adrese <http://www.sazp.sk/> a aj na intranetovej stránke SAŽP.

1.2 Súvisiace predpisy

Protikorupčná politika Slovenskej republiky na roky 2019 – 2023 schválená uznesením vlády Slovenskej republiky č. 585/2018 z 12. decembra 2018.

Protikorupčný program Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky.

Metodické odporúčanie Odboru prevencie korupcie Úradu vlády Slovenskej republiky k riadeniu korupčných rizík.

Zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon.

Zákon č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Riadenie korupčných rizík v SAŽP z 31. 05. 2019.

OS 01/2007 Organizačný poriadok SAŽP v platnom vydaní.

OS 01/2015 Zásady podávania, preverovania a evidovania oznámení uplatňovaných podľa zákona č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom vydaní.

OS 02/2020 Riadenie rizík SAŽP v platnom vydaní.

Vydanie: B	Protikorupčný program SAŽP	Platí od: 25.06.2021
Zmena č.: 0		Strana 5 z 10

2 VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

2.1 Definície

Integrita - vlastnosť osoby, ktorá sa dôsledne prejavuje v čestnom, poctivom, nestrannom a dôveryhodnom konaní v súlade so všeobecne uznávanými hodnotami, etickými zásadami, normami a pravidlami. Miera integrity jednotlivca, orgánu verejnej moci i celého systému inštitúcií sa hodnotí podľa vonkajších prejavov a konania v súlade s deklarovanými hodnotami a zásadami. V tomto zmysle je *medzi integritou a tendenciou ku korupcii nepriamoúmerný vzťah*. Pojem „integrita“ nie je totožný s pojmom „bezúhonnosť“, ktorá sa podľa príslušných právnych predpisov SR preukazuje výpisom/odpisom z registra trestov.

Korupcia - zneužitie moci alebo postavenia vo vlastný prospech alebo v prospech iných osôb (Dohovor Organizácie Spojených Národov proti korupcii),

- zneužitie (verejného) postavenia na osobný prospech (Európska komisia v súvislosti s Európskymi štrukturálnymi a investičnými fondmi),

- v Trestnom zákone (TZ) sa v § 328 až § 336b uvádzajú druhy konania súvisiaceho s korupciou či úplatkárstvom. Korupcia zahŕňa nielen všetky uvedené druhy konania, ale aj akékoľvek konanie poškodzujúce verejný záujem. Zahŕňa takisto zneužívanie moci, právomoci, vplyvu či postavenia, navádzanie na takéto zneužitie, klientelizmus, rodinkárstvo, protekcionárstvo, vydieranie, konflikt záujmov, nezákonný lobing, poskytovanie a prijímanie nenáležitých výhod bez poskytovania protislužby (tzv. prikrmovanie) a spreneveru verejných zdrojov. Zneužitie právomoci verejného činiteľa v zmysle § 326 TZ je vo svojej podstate takisto korupciou, rovnako ako trestné činy pri verejnom obstarávaní a verejnej dražbe) a machinácie v súvislosti s konkurzným a vyrovnávacím konaním,

- ponúkание, sľubovanie, dávanie, prijímanie alebo požadovanie neoprávnenej výhody akejkoľvek hodnoty (ktorá by mohla byť finančná alebo nefinančná), priamo alebo nepriamo a bez ohľadu na miesto (miesta), v rozpore s platnými právnymi predpismi, ako aj úplatok alebo odmena pre osobu, ktorá koná alebo sa zdráha konať v súvislosti s výkonnosťou plnenia povinností tejto osoby (norma ISO 37001).

Korupčné riziko - existencia príležitosti, pravdepodobnosti alebo možnosti vzniku korupcie a nákladov spojených s touto korupciou. Zahŕňa aj príčiny alebo podmienky, ktoré uľahčujú vznik situácie priaznivej pre podplácanie, korupciu, korupčné správanie alebo konanie.

Protikorupčná prevencia - systematické postupy na:

- a) odhaľovanie a odstraňovanie príčin, príležitostí a podmienok priaznivých pre vznik a existenciu korupcie;
- b) znižovanie a odstraňovanie korupčných rizík;
- c) zníženie pravdepodobnosti alebo možnosti vzniku korupcie;
- d) odrádzanie osôb od páchania trestných činov korupcie;
- e) posilňovanie kultúry etiky, integrity a protikorupčného povedomia.

Verejná integrita - dôsledný súlad konania so spoločnými etickými hodnotami, zásadami a normami s cieľom podporovať a uprednostňovať verejný záujem pred súkromnými záujmami vo verejnom sektore. V kontexte činnosti orgánov verejnej moci sa zároveň chápe ako čestnosť, poctivosť, nezaujatosť, nestrannosť, rešpektovanie dôstojnosti, slušnosť, korektnosť, transparentnosť a dôveryhodnosť pri vykonávaní úradných povinností a zverených právomocí. Je nesporné, že medzi verejnou integritou a korupciou je nepriamoúmerný vzťah.

Vydanie: B	Protikorupčný program SAŽP	Platí od: 25.06.2021
Zmena č.: 0		Strana 6 z 10

Verejný záujem - záujem trvalo a udržateľne zlepšovať v súlade so zásadami právneho štátu a všeobecne uznávanými zásadami etiky a morálky kvalitu života, životných podmienok a blahobytu všetkých občanov alebo väčšine občanov. Verejný záujem ako predmet sústredeného úsilia sa však nechápe ako svojvôľa na úkor ostatných osôb, ale ako oprávnený nárok, pri ktorom sa nezhorší situácia ostatných osôb a dodržia sa jasné a určité kritériá demokracie a právneho štátu.

Zvyšovanie povedomia o korupcii - interaktívny komunikačný proces zlepšovania schopnosti vnímať a pochopiť súvislosti korupcie, jej prejavy, spôsoby a následky, ako aj rozvíjania spôsobilostí, zručností, motivácie a postojev potrebných na aktivizáciu protikorupčného správania.

Protikorupčný koordinátor - zamestnanec, ktorý v spolupráci s ostatnými zamestnancami SAŽP koordinuje činnosti na predchádzanie korupcii a riadenie korupčných rizík.

Riadenie korupčných rizík - proces, ktorý má preventívnu povahu a používa sa na identifikovanie potenciálnych a existujúcich korupčných rizík v SAŽP, posúdenie identifikovaných rizík, z hľadiska ohrozenia výkonnosti, cieľov a dôveryhodnosti SAŽP, analýzu príčin vzniku a existencie týchto rizík a možnosti, ako týmto rizikám predchádzať.

2.2 Skratky

ISO 37001	- Medzinárodná norma pre zavedenie požiadaviek protikorupčného riadenia
PKP	- Protikorupčný program SAŽP
RKR	- Riadenie korupčných rizík
SR	- Slovenská republika
SAŽP	- Slovenská agentúra životného prostredia
Z. z.	- Zbierka zákonov
MŽP SR	- Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky

Vydanie: B	Protikorupčný program SAŽP	Platí od: 25.06.2021
Zmena č.: 0		Strana 7 z 10

3 PRIORITY PKP

PKP SAŽP je postavený na prioritách a cieľoch, ktoré vychádzajú z priorít Protikorupčnej politiky SR a z Protikorupčného programu MŽP SR.

- Posilniť postavenie SAŽP ako dôveryhodnej inštitúcie, ktorá svojou činnosťou presadzuje a chráni verejný záujem prostredníctvom znižovania priestoru a príležitostí pre korupciu.
- Zvyšovať efektívnosť protikorupčného riadenia v SAŽP.
- Vytvárať a posilňovať protikorupčné prostredie v SAŽP.

4 RIADENIE KORUPČNÝCH RIZÍK

RKR ako súčasť protikorupčného systému sa uskutočňuje vo všetkých rezortoch v zmysle uznesenia vlády SR č. 585/2019 k Protikorupčnej politike SR.

Mechanizmus riadenia korupčných rizík bol v SAŽP spustený 17. mája 2019, kedy bol určeným zamestnancom SAŽP (hodnotiteľom) rozoslaný elektronický dotazník (prostredníctvom služby forms.office.com) v zmysle dokumentu Riadenie korupčných rizík v SAŽP. Dňa 7.6.2021 bol vedúcim zamestnancom a nimi vybraným zamestnancom SAŽP zaslaný dotazník za účelom opätovne vyhodnotiť mieru, resp. identifikovať zmeny korupčných rizík ohrozujúcich fungovanie SAŽP v roku 2021.

Vyhodnotením zozbieraných údajov v roku 2021 možno v prostredí SAŽP identifikovať tieto korupčné riziká, ktoré by mohli ohrozovať riadne fungovanie organizácie:

- nie je vypracovaná jednotná protikorupčná politika SAŽP a nie sú jasne definované postupy protikorupčnej prevencie a boja proti korupcii,
- nie je jasne definovaný postup pri oznamovaní protispoločenskej činnosti a ochrana oznamovateľov protispoločenskej činnosti,
- nepostihovateľnosť protiprávneho konania a korupcie, komplikovanosť administratívnych procesov sťažujúcu odhaľovanie korupčného konania,
- SAŽP nemá prijatý etický kódex, ktorý by definoval etické správanie zamestnancov, postupy prijímania a poskytovania darov, pohostení a riadenie konfliktov záujmov,

Rizikovými oblasťami a procesmi sú:

- riadenie a rozhodovanie,
- výkon verejného obstarávania, nakladanie s majetkom štátu,
- personálna politika - prijímanie zamestnancov do pracovného pomeru,
- oznamovanie protispoločenskej činnosti,
- správanie zamestnancov, prijímanie a poskytovanie darov, riešenie konfliktu záujmov.

Vydanie: B	Protikorupčný program SAŽP	Platí od: 25.06.2021
Zmena č.: 0		Strana 8 z 10

Návrhy na odstránenie najčastejšie identifikovaných korupčných rizík SAŽP v identifikovaných rizikových oblastiach a procesoch sú súčasťou navrhovaných konkrétnych protikorupčných opatrení a sú uvedené v **prílohe č. 1** tejto smernice s názvom Protikorupčný program SAŽP.

5 OSOBY ZODPOVEDNÉ ZA RKR

Zodpovednosť za RKR v SAŽP má generálny riaditeľ. V rámci svojej pôsobnosti vytvára primerané podmienky na riadne fungovanie celého procesu RKR.

Zodpovednosť za predchádzanie vzniku korupčných rizík, ich oslabovanie a odstraňovanie majú tiež všetci vedúci zamestnanci na jednotlivých úrovniach riadenia v zmysle platnej OS 01/2007 Organizačný poriadok SAŽP.

Vedúci zamestnanci v nimi riadených organizačných jednotkách:

- zodpovedajú za vytváranie a priebežné zlepšovanie podmienok, ktoré umožňujú efektívne a bezproblémové RKR,
- identifikujú pozície, procesy a postupy vystavené korupčným rizikám,
- vyhodnocujú korupčné riziká a prijímajú príslušné opatrenia na riešenie identifikovaných korupčných rizík.

Protikorupčný koordinátor koordinuje aktivity týkajúce sa procesu RKR v spolupráci s ostatnými zamestnancami SAŽP. Pomáha vedúcim zamestnancom presadzovať prostredníctvom ich rozhodovacej právomoci prijaté protikorupčné opatrenia a komunikuje ako koordinátor SAŽP určený na komunikáciu s protikorupčným koordinátorom MŽP SR.

6 CIELE A OPATRENIA

Hlavným cieľom RKR je **„zmenšiť a odstrániť priestor a príležitosti pre korupciu vo všetkých oblastiach verejnej moci, hospodárstva a spoločnosti a zvýšiť dôveru verejnosti k zamestnancom verejného sektora a orgánom verejnej moci“**.

Prehľad cieľov, zodpovedných osôb za ich splnenie, ako aj prijaté opatrenia na ich dosiahnutie sú uvedené v **prílohe č. 1** tejto smernice s názvom Protikorupčný program SAŽP.

7 MONITOROVANIE, HODNOTENIE A AKTUALIZÁCIA PKP

Účelom monitorovania PKP je zistiť mieru úspešnosti vykonávania protikorupčných opatrení a mieru uistenia o dosiahnutých zlepšeniach v SAŽP. Cieľom je vytvoriť jasný obraz o dosiahnutom pokroku v znižovaní korupcie.

Pri monitorovaní sa prostredníctvom protikorupčného koordinátora priebežne zbierajú údaje a informácie o stave vykonávania opatrení. Na zabezpečenie hladkého priebehu monitorovania a náležitého vyhodnotenia PKP je však nevyhnutná spolupráca a súčinnosť so všetkými zamestnancami organizácie. Pri vyhodnocovaní sa zohľadňujú všetky zdroje informácií.

Vydanie: B	Protikorupčný program SAŽP	Platí od: 25.06.2021
Zmena č.: 0		Strana 9 z 10

Pri hodnotení sa berie do úvahy aj určenie nedostatkov (slabých stránok), ktoré majú nepriaznivý vplyv na schopnosť identifikovať, zmierniť a prípadne eliminovať korupčné riziká. Zároveň sa identifikujú príčiny nevykonania alebo nedostatočného vykonávania opatrení. Takisto sa uvedie, aké zlepšenia sa dosiahli a aké sú trendy a poučenia pre ďalšie obdobie.

Vyhodnotením zozbieraných údajov v roku 2021 vo všeobecnosti možno v prostredí SAŽP konštatovať nasledovné:

- zamestnanci len vo výnimočných prípadoch vydávajú rozhodnutia v správnom konaní/rozhodnutia o prideľovaní licencií/koncesií/povolení/štátnych dotácií/príspevkov zo štátneho rozpočtu,
- zamestnanci vo svojej právomoci nemajú možnosť rozhodovať na základe vlastnej úvahy o výške finančného príspevku/dotácie,
- dokumenty RKR v SAŽP a PKP SAŽP, OS 01/2015 Zásady podávania, preverovania a evidovania oznámení uplatňovaných podľa zákona č. 54/2019 Z .z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len OS 01/2015) sú dostupné na intranete SAŽP, je však potrebné a nevyhnutné opakovane zabezpečovať informovanosť zamestnancov v oblasti protispoločenskej činnosti.

Potreba zabezpečenia opätovnej informovanosti zamestnancov v oblasti protispoločenskej činnosti vyplýva aj z opatrenia súvisiaceho s korupciou ako identifikovaným rizikom v rámci riadenia rizík SAŽP ako súčasť finančného riadenia vzťahujúceho sa na všetky procesy podľa OS 02/2020 Riadenie rizík SAŽP. Zamestnanci budú opätovne upozornení na dokumenty RKR, PKP, OS 01/2015 v súvislosti so zaslaním e-mailovej notifikácie o vydanom PKP v júni 2021.

Opatrenia v rámci PKP SAŽP tak, ako boli prijaté v roku 2019 s termínom plnenia trvale, sú predmetom kontrol zodpovednými subjektami a odborom kontroly. U opatrenia pri identifikovanom riziku oznamovania protispoločenskej činnosti dochádza k preformulovaniu , nakoľko interný dokument OS 01/2015 bol spracovaný k 30.9.2019 a tiež k zmene termínu plnenia tak, ako je uvedené v Prílohe č. 1 s názvom Protikorupčný program SAŽP.

SAŽP jednotlivé činnosti a procesy vykonáva v súlade s platnou legislatívou SR a internými predpismi z nej vyplývajúcimi, ktoré podliehajú priebežnej resp. každoročnej aktualizácii.

V SAŽP v sledovanom období neboli identifikované prípady korupčného správania – žiadnym z možných spôsobov uvedených v OS 01/2015 neboli podané podnety poukazujúce na protispoločenskú činnosť.

8 PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

1. Protikorupčný program SAŽP je otvorený dokument. Protikorupčný koordinátor v súčinnosti s príslušnými riaditeľmi sekcií navrhuje zmeny a doplnenia jednotlivých opatrení, riešenie problémov a spôsoby eliminácie prekážok jeho realizácie.

Vydanie: B	Protikorupčný program SAŽP	Platí od: 25.06.2021
Zmena č.: 0		Strana 10 z 10

2. Úlohy vyplývajúce z Protikorupčného programu SAŽP a jeho aktualizácie sa vyhodnocujú každoročne **do 30. júna** za predchádzajúci kalendárny rok.
3. Protikorupčný program SAŽP je záväzný pre všetkých zamestnancov SAŽP. Zamestnanci SAŽP sú povinní sa s ním oboznámiť.
4. Protikorupčný program SAŽP nadobúda účinnosť a platnosť dňom 25.6.2021 podpisom generálneho riaditeľa SAŽP.
5. Kontrolou dodržiavania ustanovení tohto interného predpisu sú poverení vedúci zamestnanci SAŽP a Odboru kontroly SAŽP.
6. Nedodržiavanie ustanovení tohto interného predpisu bude považované za porušenie pracovnej disciplíny.

ZOZNAM PRÍLOH

Príloha č. 1: Protikorupčný program SAŽP

Príloha č. 2: Prehľad zmien a revízií dokumentu

Príloha č.1: Protikorupčný program SAŽP

Identifikované riziko	Opis rizika	Opatrenie	Cieľ	Termín plnenia	Zodpovedný subjekt
Riadenie a rozhodovanie	Možnosť pôsobenia na zamestnancov zodpovedných za rozhodovanie s cieľom ovplyvniť rozhodnutie vo svoj prospech.	V rámci kompetencií jednotlivých vedúcich zamestnancov organizácie zabezpečovanie dohľadu nad dodržiavaním zákonov a interných predpisov a plnenie úloh z nich vyplývajúcich. Pravidelná aktualizácia intranetovej stránky SAŽP, na ktorej sú vnútorné predpisy zverejnené.	Dodržiavať zákony, interné predpisy a zabezpečiť pravidelnú kontrolu ich dodržiavania.	trvale	všetci riaditelia sekcií, všetci vedúci odborov a oddelení, zamestnanci odboru kontroly
Verejné obstarávanie tovarov, prác a služieb	Diskriminácia uchádzačov / záujemcov pri stanovovaní podmienok účasti, kritérií hodnotenia alebo špecifikácií predmetu obstarania, rozdeľovanie spájanie zákaziek, nehospodárne a neefektívne nakladanie s verejnými financiami.	Dôsledné dodržiavanie zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a internej smernice o verejnom obstarávaní a preukazovaní hospodárnosti, efektívnosti, účinnosti a účelnosti vynaložených finančných prostriedkov. Pravidelné školenia zamestnancov realizujúcich verejné obstarávanie.	Uplatňovať transparentné kritériá pri verejnom obstarávaní a preukazovať hospodárnosť, efektívnosť, účinnosť a účelnosť vynaložených finančných prostriedkov.	trvale	vedúci odboru verejného obstarávania
Nakladanie s majetkom štátu - predaj, vyradenie, likvidácia majetku	Netransparentnosť pri rozhodovaní o prebytočnosti a neupotrebitelnosti majetku štátu. Predaj majetku štátu bez výberového konania.	Dôsledné dodržiavanie zákona č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu a prísne dodržiavanie schvaľovacieho procesu MŽP SR a následne MF SR. Vypracovanie, dodržiavanie a pravidelná aktualizácia interných predpisov týkajúcich sa nakladania s majetkom štátu. Pravidelné školenia zamestnancov.	Zabezpečiť transparentnosť pri nakladaní s majetkom štátu.	trvale	riaditeľa sekcie ekonomiky a prevádzky, vedúci odboru prevádzky a správy majetku
Personálna politika - výberové konanie zamestnancov organizácie	Ovplyvňovanie procesu výberu zamestnancov organizácie, nerovnaké zaobchádzanie s uchádzačmi.	Obsadzovať vedúce funkcie organizácie prostredníctvom transparentných výberových konaní pri dodržiavaní zásad odbornosti, osobnej spôsobilosti, bezúhonnosti uchádzačov. Vypísané výberové konania zverejňovať v médiách prístupných verejnosti. Výberové komisie a hodnotiace kritériá zostavovať tak, aby bola zabezpečená ich odbornosť a objektívnosť.	Zabezpečiť odbornosť a objektívnosť pri prijímaní zamestnancov do pracovného pomeru.	trvale	vedúca odboru presonalistiky
Oznamovanie protispoločenskej činnosti	Nezabezpečenie ochrany oznamovateľa protispoločenskej činnosti, nedostatočné prešetrenie oznámenia o protispoločenskej činnosti, neinformovanosť zamestnancov o možnostiach interného oznamovania protispoločenskej činnosti.	Dodržiavať OS 01/2015 Zásady podávania, preverovania a evidovania oznámení uplatňovaných podľa zákona č. 54/2019 Z.z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov	Účinne chrániť oznamovateľov podozrení z korupcie, inej protispoločenskej činnosti a neetického správania.	trvale	Odbor kontroly
Správanie zamestnancov, prijímanie a poskytovanie darov a pohostení, riešenie konfliktov záujmov	Zamestnanci nekonajú v súlade so spoločnými etickými hodnotami, zásadami a normami a vo svojich pracovných činnostiach a vykonávaní svojich právomocí podporujú a uprednostňujú súkromné záujmy pred verejným záujmom.	Vypracovať etický kódex upravujúci správanie zamestnancov, pravidlá prijímania a poskytovania darov a pohostení a riešenie konfliktov záujmov.	Presadzovať kultúru verejnej integrity.	30. 12. 2021	všetci riaditelia sekcií, zamestnanci odboru kontroly